

ازدواج آگاهانه

برای

زندگی عاقلانه

(ابزارهای سنجش تفاهم زوجین)

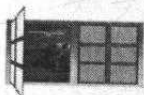
www.ketab.ir

مؤلفین

مصطفی الباد، مهدی صفوی

انتشارات جوهر حیات ۱۴۰۰

سرشناسه	:	الباد، مصطفی، ۱۳۶۹
عنوان و نام پدیدآور	:	ازدواج آگاهانه برای زندگی عاقلانه (ابزارهای سنجش تفاهم زوجین)/ مؤلفین مصطفی الباد، مهدی صفوی؛ [به سفارش] اداره مشاوره و مددکاری اجتماعی فرماندهی انتظامی استان ایلام.
مشخصات نشر	:	ایلام: جوهر حیات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۸ص.
شابک	:	978-622-6994-60-6
وضعیت فهرست نویسی	:	فنیبا
موضوع	:	مشاوره ازدواج -- ایران
موضوع	:	Marriage counseling -- Iran
موضوع	:	زناشویی (اسلام)
موضوع	:	Marriage -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	:	صفوی، مهدی، ۱۳۶۴
شناسه افزوده	:	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. فرماندهی انتظامی استان ایلام. اداره مشاوره و مددکاری اجتماعی
رده بندی کنگره	:	HQ۱۰
رده بندی دیویی	:	۸۲۸۶/۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۳۶۸۵۸

اداره مشاوره و مددکاری اجتماعی
فرماندهی انتظامی استان ایلام

ازدواج آگاهانه برای زندگی عاقلانه (ابزارهای سنجش تفاهم زوجین)

مؤلفین : مصطفی الباد- مهدی صفوی

ناظر : بهروز مرادی

ویرایش : سمیه فرامرزی

ویراستاران علمی: دکتر سید مجید موسوی راد - اکبر رشیدی

ناشر : جوهر حیات

طراح جلد : علی امیدی

صفحه آرایی : محمد امیدی

نوبت چاپ اول : ۱۴۰۰

شمارگان : ۱۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۹۴-۶۰-۶

قیمت : ۶۰ هزار تومان

نشانی: ایلام، بلوار دانشجو، روبروی دانشگاه پیام نور، مجتمع تجاری آریان، انتشارات جوهر حیات

تلفن: ۰۹۱۸۳۴۲۱۹۵۱ همراه: ۰۸۴۳) ۲۲۳۲۲۰۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۱

فصل اول:

فلسفه ازدواج

مقدمه	۱۴
ازدواج چیست	۱۶
معنا و مفهوم «عقد»	۱۶
فلسفه و هدف از ازدواج	۱۷
الف - ضرورت های فردی	۱۷
ب - ضرورت های اجتماعی	۱۸
ج - ضرورت های مذهبی	۱۹
ضرورت های ازدواج از نظر اسلام به قرار ذیل است:	۲۱
نهی اسلام از عزوبت	۲۴
پیامدهای خودداری از ازدواج	۲۵
تهذیب نفس فلسفه بزرگ ازدواج	۲۶
نگاهی دیگر به اهداف ازدواج از نظر اسلام	۲۶
خلاصه و نتیجه بحث	۳۰

فصل دوم:

اصول ازدواج موفق

ملاک های انتخاب همسر	۳۲
الف) ملاک های اساسی و کلیدی	۳۲
ب) ملاک های فرعی ازدواج	۳۳
تناسب هایی که بین زوج ها می بایست وجود داشته باشد	۳۳

- تقسیم بندی معیارهای انتخاب..... ۳۵
- الف) معیارهای ضروری..... ۳۵
- ۱- اخلاق..... ۳۵
- ۲- ایمان..... ۳۵
- ۳- سلامت جسمی و روانی..... ۳۶
- ۴- اصالت خانوادگی..... ۳۷
- ب) معیارهای غیرضروری..... ۳۷
- ۱- زیبایی..... ۳۷
- ۲- تحصیلات..... ۳۸
- ۳- سن..... ۳۸
- ۴- وضعیت مطلوب اقتصادی..... ۳۹
- ۵- همسانی اجتماعی..... ۴۰
- اقداماتی ضروری برای داشتن یک ازدواج موفق..... ۴۰
- ۱- برای هویت مستقل فرد مقابل ارزش قائل شوید..... ۴۰
- ۲- یاد بگیرید که ابتدا خودتان را دوست بدانید..... ۴۱
- ۴- خودآگاهی تان را تقویت کنید..... ۴۲
- ۵- مهارت های ارتباط موثر را فرا بگیرید..... ۴۲
- ۶- الگوهای تربیتی فرد را بررسی کنید..... ۴۳
- ۷- قدرت پذیرش در خود را باید بالا برد..... ۴۳
- تناسب های ضروری، که نقش تعیین کننده ای در رضایت زوجین دارد:..... ۴۴
- تناسب خانوادگی و شیوه های تربیتی..... ۴۴
- تناسب فرهنگی..... ۴۵
- تناسب شخصیتی..... ۴۵
- رضایت والدین..... ۴۶
- فاکتورهای لازم برای دستیابی به ازدواج موفق..... ۴۷
- (۱) نیت و اراده برای تشکیل خانواده..... ۴۷
- (۲) قانون طلانی رشد فردی در کنار رشد مشترک..... ۴۷

۴۸	۳) تفاوت سنی مناسب.....
۴۹	الف) بزرگ تر بودن مرد.....
۵۰	ب) بزرگ تر بودن زن.....
۵۱	۴) وضعیت ظاهری.....
۵۱	۵) وضعیت شغلی و میزان درآمد.....
۵۲	۶) همسانی سطح اقتصادی خانواده ها.....
۵۳	۷) سلامت جسمانی و روانی.....
۵۳	۸) مسئولیت پذیری و پاسخگویی به نیازهای جسمی، روانی و عاطفی همسر.....
۵۴	مسائلی مهم برای هم صحبتی طرفین پیش از ازدواج.....
۵۵	عوامل تعیین کننده سن ازدواج.....
۵۵	۱- عوامل فکری و فرهنگی.....
۶۰	۲- عوامل اقتصادی.....
۶۱	۳- عوامل اجتماعی.....
۶۲	ویژگی های ازدواج موفق.....
۶۳	نظریه روان شناسان در انتخاب همسر.....
۶۴	نظریه همسان همسری.....
۶۵	نظریه ناهمسان همسری.....
۶۵	رابطه هویت با ازدواج موفق.....
۶۶	روش های انتخاب همسر.....
۶۶	الف) روش های غیرمستقیم.....
۶۷	ب) روش های مستقیم.....
۶۷	خواستگاری در اتاق دونفره.....

فصل سوم:

مهارت ها و آگاهی های لازم برای ازدواج

۶۹	مهارت های پیش از ازدواج.....
۷۱	۱) بهره مندی از بهداشت و سلامت روانی.....

- ۷۲..... ۲) شناخت شخصی
- ۷۲..... ۳) شناخت غریزه جنسی
- ۷۳..... ۴) آگاهی از تفاوت های زن و مرد
- ۷۳..... ۵) شناخت نقش ها و مسئولیت ها
- ۷۴..... ۶) آمادگی عاطفی- هیجانی
- ۷۴..... چگونگی کسب مهارت ها
- ۷۵..... ۱) مهارت ابراز صمیمیت
- ۷۵..... ۲) مهارت ارتباطی
- ۷۵..... ۳) مهارت های حل اختلاف
- ۷۶..... ۴) مهارت تصمیم گیری و اراده
- ۷۶..... مهارت تصمیم گیری
- ۷۶..... انواع تصمیم گیری
- ۷۶..... ۱- تصمیم گیری اجتنابی
- ۷۶..... ۲- تصمیم گیری اجتنابی
- ۷۷..... ۳- تصمیم گیری اخلاقی
- ۷۷..... ۴- تصمیم گیری تکانشی
- ۷۷..... ۵- تصمیم گیری مطیعانه
- ۷۷..... ۶- تصمیم گیری عقلانی
- ۷۷..... اصول تصمیم گیری عقلانی
- ۷۸..... ۱- مواجه شدن با يك تصمیم
- ۷۸..... ۲- حق انتخاب و بررسی مورد تصمیم بر اساس اطلاعات
- ۷۸..... ۳- ارزیابی پیامدهای پیش بینی شده حق انتخاب
- ۷۸..... ۴- تعهد به تصمیم
- ۷۸..... ۵- برنامه ریزی برای انجام تصمیم
- ۷۸..... ۶- اجرا یا انجام تصمیم
- ۷۸..... ۷- ارزیابی پیامدهای واقعی اجرا یا انجام تصمیم
- ۷۸..... ۵) مهارت در همدلی با افراد

- ۷۹..... اصول مهارت همدلی.....
- ۸۰..... (۶) اصول مهارت حل اختلاف.....

فصل چهارم:

آسیب های مرتبط با تأخیر ازدواج

- ۸۳..... آسیب شناسی تأخیر در سن ازدواج جوانان ایرانی.....
- ۸۵..... تأخیر سنی ازدواج در میان جوانان.....
- ۸۵..... تنوری بی سامانی اجتماعی رابرت کی مرتن.....
- ۸۸..... ترس از ازدواج.....
- ۸۹..... علل تأخیر سن ازدواج.....
- ۹۰..... مهمترین آسیب های ازدواج دو بین زوجین.....
- ۹۵..... عوامل خانوادگی در بروز موانع ازدواج.....
- ۹۵..... (۱) اعتقاد به داشتن زندگی آزاد.....
- ۹۶..... (۲) فقر، مشکل مالی و ترس از آینده.....
- ۹۸..... (۳) وسواس بیش از حد در انتخاب همسر.....
- ۹۸..... (۴) ادامه تحصیلات دانشگاهی و تحول موقعیت زنان.....
- ۹۹..... (۵) سنت های غیر منطقی.....
- ۹۹..... (۶) عدم درک متقابل جوان و خانواده از خواسته ها و نیازها.....
- ۱۰۰..... (۷) دخالت زیاد خانواده در گزینش همسر برای جوانان.....
- ۱۰۱..... (۸) تأمین جهیزیه.....
- ۱۰۳..... (۹) وجود خواهر و برادر بزرگتر.....
- ۱۰۳..... عوامل اجتماعی در بروز موانع ازدواج.....
- ۱۰۳..... (۱) مشکل همسریابی دختران.....
- ۱۰۴..... (۲) هزینه های کمرشکن ازدواج.....
- ۱۰۵..... (۳) نداشتن شغل و استقلال کافی جوانان.....
- ۱۰۵..... (۴) بیکاری یا اشتغال به کارهای کم درآمد.....

- ۵) نداشتن مسکن و بالا بودن قیمت آن ۱۰۷
- ۶) فراهم بودن زمینه ارضای نامشروع ۱۰۷
- ۷) گسترش فرهنگ تکاثر و تفاخر ۱۰۸
- مواردی که باید در انتخاب همسر احتیاط کرد ۱۱۱
- ۱- نداشتن شناخت کافی ۱۱۱
- ۲- ازدواج به امید تغییر ۱۱۲
- ۳- انتخاب‌های هیجانی و سرخوشانه ۱۱۲
- ۴- چشم و هم‌چشمی ۱۱۳
- ۵- عجله کردن ۱۱۴
- ۶- اعتقاد به نصیب و یا قسمت ۱۱۴
- ۷- احساس تنهایی ۱۱۵
- ۸- ظواهر فریبنده و دلربا ۱۱۶
- ۹- ازدواج عجولانه به واسطه حرف‌های مردم (هر چه زودتر، بهتر) ۱۱۶
- ۱۰- بحران‌های روحی و عاطفی ۱۱۷
- ۱۱- مشکل مالی و اقتصادی ۱۱۷
- ۱۲- کار و استقلال ۱۱۷
- ۱۳- مسئله مسکن ۱۱۸
- ۱۴- جهیزیه سنگین ۱۱۹
- ۱۵- تشریفات زیاد در مراسم عقد و عروسی ۱۲۰
- ۱۶- ترس از فقر و نبودن افق روشن ۱۲۰
- ۱۷- مشکل در انتخاب همسر ۱۲۲
- ۱۸- سنگ‌اندازی و اشکال‌تراشی بزرگ‌ترها و اطرافیان ۱۲۲
- ۱۹- بی‌تفاوتی والدین در ازدواج و حقوق اعضای خانواده ۱۲۲
- ۲۰- ادامه تحصیلات علمی و انتخاب همسر ۱۲۴
- تحلیل روان‌شناختی افزایش سن ازدواج و نقش آن در انحرافات اخلاقی جوانان ۱۲۵
- باورهای غلط در ازدواج ۱۲۶
- انگیزه‌های غلط برای تشکیل خانواده ۱۲۸

۱۲۹	 استرس در ازدواج
۱۳۲	 تاثیر روابط قبل از ازدواج بر زندگی مشترک

فصل پنجم:

نگاهی آماری به میزان ازدواج، طلاق و دلایل آن در ایران

۱۴۰	 آمار های مرتبط با ازدواج و طلاق در ایران
۱۴۵	 نگاهی مختصر به طلاق و عوامل مرتبط با آن
۱۴۷	 دلایل کلی طلاق در کشور
۱۴۷	 ۱- همسرگزینی نادرست:
۱۴۷	 ۲- نقص دانش و مهارت همسران:
۱۴۷	 ۳- عملکرد نامطلوب همسران:
۱۴۸	 ۴- شرایط نامطلوب اقتصادی:
۱۵۶	 راهکارهای کاهش پیامدهای منفی طلاق
۱۵۶	 اقدامات ضروری برای کاهش طلاق
۱۵۷	 علل بالا رفتن آمار طلاق در سال های اخیر
۱۵۸	 ۱- مشکلات اقتصادی
۱۵۹	 ۲- مشکلات اجتماعی
۱۵۹	 ۳- مشکلات تفاوت فردی و فرهنگی

فصل ششم:

ابزارهای سنجش تفاهم زوجین

۱۶۰	 پرسشنامه شاخص بی ثباتی ازدواج (Marital Instability Index (MII))
۱۶۰	 تعریف مفهومی متغیر پرسشنامه
۱۶۱	 تعریف عملیاتی متغیر پرسشنامه
۱۶۱	 مولفه های پرسشنامه

بنام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه بر نگذرد

کلمه ازدواج مفهومی خوشایند هم برای جوانانی است که در آرزوی آن هستند و هم برای زوجین متأهلی است که با آن خاطره خوب دارند. لذا عنوان هر کتابی با موضوعات مرتبط با ازدواج می تواند برای بیننده در نگاه اول همراه با احساسی خوب باشد. اگر چه کتاب های زیادی با موضوع ازدواج نگاشته شده است اما تنوع ذائقه جوانان در شرف ازدواج به حدی است که هر چقدر در این موضوع کتاب نگاشته شود، برای کسانی که قصد ازدواجی موفق و با آگاهی دارند، بهره ای متفاوت در بر دارد.

کتاب حاضر به همت جوانان علاقمند و مشتاق نگاشته شده که خود در سن جوانی هستند و در بخش های مختلف به درک نیاز همسران خود پاسخ گفته اند و برای نسل جدید می تواند مفید باشد. در این کتاب در فصل اول به فلسفه ازدواج از دیدگاه های مختلف پرداخته شده است و مفهوم ازدواج را تبیین نموده است. در فصل دوم به اصولی که در ازدواج موفق مورد نیاز است بیان شده و معیارهای انتخاب همسر، شرایط لازم برای ازدواج موفق و معانی از هم کفو بودن تبیین گردیده است. ازدواج موفق و عاقلانه نیازمند توجه به شرایطی است که در فصل دوم این کتاب به آن پرداخته شده است. توجه به هم کفو بودن در ازدواج از آسیب های بعدی و اختلافات در سلاقی، انتظارات نامعقول، نگرش های متضاد جلوگیری نموده و پایه ازدواجی پایدار را فراهم سازد.